

CHUYỂN ĐỔI SỐ KHU VỰC ĐBSCL:

5 NHIỆM VỤ VÀ 5 BÀI TOÁN

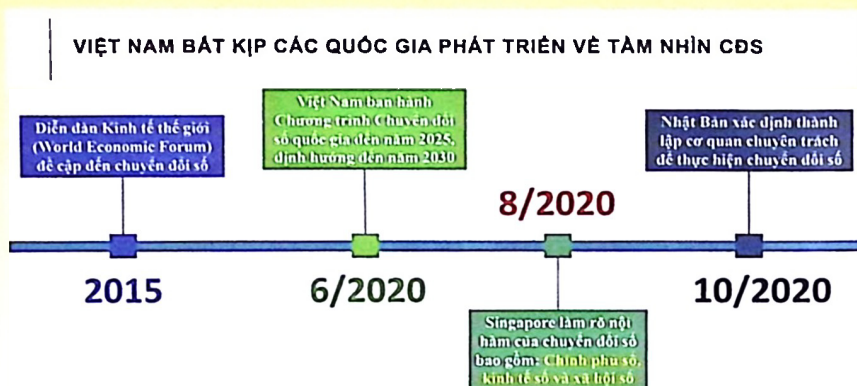
● Bài, ảnh: NGỌC HUYNH

Tại hội thảo “Thúc đẩy chuyển đổi số ở vùng ĐBSCL” do Báo Tiền Phong phối hợp UBND thành phố Cần Thơ tổ chức cuối năm 2022, lãnh đạo Bộ TTTT đã nêu 5 nhiệm vụ và 5 bài toán phát triển chuyển đổi số (CĐS) cho vùng đất này.

5 NHIỆM VỤ

Đầu tiên là nhiệm vụ phát triển mạnh hạ tầng số, đặc biệt là hạ tầng điện toán đám mây. Để đưa mọi hoạt động của tổ chức, người dân lên môi trường số, để thông minh hoá các hạ tầng kinh tế xã hội thì rất cần hạ tầng số. Hạ tầng số là hạ tầng viễn thông băng rộng, hạ tầng IoT, điện toán đám mây để lưu trữ, kết nối, truyền đưa, xử lý, khai thác dữ liệu,....được sinh ra khi CĐS. Bên cạnh đó là nhiệm vụ phát triển hạ tầng truy nhập: mỗi người dân một điện thoại thông minh, mỗi hộ gia đình một đường Internet cáp quang để mọi người đều có thể dễ dàng tham gia vào thế giới số, một môi trường hoạt động mới, với các cơ hội mới cho một tương lai số tốt đẹp hơn.

Thứ hai là nhiệm vụ thông minh hoá hạ tầng các ngành, lĩnh vực, tạo cơ sở cho phát triển bền vững và chất lượng tăng trưởng. Hiện đại hoá các cơ sở hạ tầng kinh tế, xã hội và môi trường là thông minh hoá chúng thông qua ứng dụng mạnh mẽ các công nghệ số, đặc biệt là công nghệ IoT, 5G và AI. Thông minh hoá là để sử dụng các cơ sở hạ tầng này tối ưu hơn, đem lại hiệu quả cao hơn. Điều này đặc biệt quan trọng khi nguồn lực chúng ta có hạn, khi các hạ tầng hiện có trong vùng chậm phát

Việt Nam bắt kịp các quốc gia phát triển về tầm nhìn CĐS

triển, thiếu đồng bộ, chưa phát triển đồng đều, tính liên kết kém.

Trong nhiệm kỳ này vùng sẽ được quan tâm đầu tư nhiều hơn cho các hạ tầng truyền thống như đường cao tốc, cảng biển, trung tâm logistics lớn, hạ tầng năng lượng tái tạo,... Vùng chúng ta cần quan tâm ngay từ đầu việc quy hoạch, xây dựng hạ tầng số song hành với các hạ tầng nêu trên, nghĩa là thực hiện CĐS ngay từ khâu thiết kế.

Thứ ba là nhiệm vụ đẩy mạnh triển khai chính quyền điện tử hướng tới chính quyền số. Chính quyền muốn dẫn dắt CĐS thì chính quyền phải đi đầu trong CĐS. Chính quyền có CĐS thì chính quyền mới có đủ năng lực để giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh trong CĐS của toàn xã hội. Một trong những chỉ số đơn giản nhất đánh giá CĐS của chính quyền là tỷ lệ dịch vụ công trực tuyến. Hiện nay, tỷ lệ dịch vụ công trực tuyến của vùng đang thấp hơn bình quân chung của khu vực (chỉ trên 2 vùng Tây Bắc và Tây Nguyên). Vì vậy, cần đẩy nhanh việc đưa dịch vụ công lên trực tuyến. Phát triển 100% dịch vụ công trực tuyến đối với dịch vụ đủ điều kiện đưa lên trực tuyến một cách thực chất.

Tiếp đó là phát triển các hệ thống giám sát online để giám sát, kiểm tra thường xuyên, toàn diện hoạt động

của bộ máy chính quyền. Nghĩa là thực hiện dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra online, qua đó mà thực hiện quan điểm phải lấy người dân làm trung tâm trong CĐS. Chỉ như vậy thì mới thực hiện được CĐS toàn dân, toàn diện và chỉ khi đó thì CĐS mới phát huy hết giá trị.

Thứ tư là đảm bảo an toàn thông tin mạng. Đảm bảo an toàn thông tin mạng là điều kiện tiên quyết để phát triển toàn diện Chính quyền số, kinh tế số và xã hội số trong vùng: Để đảm bảo an toàn, an ninh cho hệ thống công nghệ thông tin, vùng ĐBSCL cần dành ít nhất 10% ngân sách công nghệ thông tin và thuê doanh nghiệp chuyên trách về an toàn thông tin để bảo vệ hệ thống công nghệ thông tin của các tỉnh, thành phố trong vùng thực hiện bảo vệ 4 lớp theo chỉ thị số 14/CT-TTg ngày 07/6/2019 của Thủ tướng Chính phủ.

Thứ năm là tăng cường thông tin tuyên truyền, phát triển xã hội số. Kỹ năng số của vùng tương đối yếu, chỉ xếp trên vùng Tây Bắc, do đó cần giải pháp tập trung đào tạo, tuyên truyền, phổ biến, nâng cao nhận thức về việc ứng dụng công nghệ thông tin cho toàn dân. Thường xuyên quan tâm nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ thông tin - truyền thông cho cán

PHÁT TRIỂN

bộ công chức, viên chức. Phát động phong trào toàn dân tham gia chuyển đổi số, đảm bảo mọi người dân cùng được hưởng lợi ích từ chuyển đổi số.

5 BÀI TOÁN PHÁT TRIỂN

1. Để người dân ĐBSCL nâng cao chất lượng cuộc sống thì phải giúp người dân thoát nghèo, giúp người nông dân tránh thực tế được mùa mất giá, phụ thuộc vào thương lái trung gian, cần chuyển đổi số để tạo thương hiệu gia đình cho sản phẩm bằng cách cá thể hoá sản vật với mảnh vườn nhà mình; truy xuất nguồn gốc hàng hóa sử dụng công nghệ số blockchain để tránh hàng giả, hàng nhái, đưa người dân lên bán hàng trên các sàn thương mại điện tử.

2. Để người dân ĐBSCL được nâng cao chất lượng cuộc sống thì phải CDS giáo dục, y tế và các ngành mũi nhọn. Hiện tại khu vực ĐBSCL bác sĩ giỏi vừa thiếu, vừa tập trung không đồng đều giữa nông thôn – thành thị. Vậy hãy chuyển đổi số trong y tế bằng cách ứng dụng Bác sĩ AI có thuật toán khám, chẩn đoán bệnh nhanh, chính xác, hoàn toàn tự động. Triển khai nền tảng tư vấn, khám chữa bệnh từ xa để mỗi người dân có một bác sĩ riêng, được kết nối các bệnh viện Trung ương và địa phương, sử dụng bác sĩ tốt nhất cho người dân trong vùng. Mỗi người dân một số sức khỏe điện tử theo suốt cuộc đời.

3. Hiện tại giáo viên giỏi thì tập trung ở thành phố lớn, nhiều nơi thiếu giáo viên, sách hay khó mua, khó tiếp cận, học sinh phải học chương trình, tiến độ như nhau, dù trình độ và sở thích khác nhau. Chuyển đổi số bằng cách chọn nền tảng dạy, học trực tuyến, học sinh nông thôn cũng được giảng dạy bởi giáo viên tốt nhất ở thành thị/nước ngoài, học sinh mọi miền đều có cơ hội tiếp cận học liệu như nhau; công tác

CHUYỂN ĐỔI SỐ BẮT ĐẦU TỪ CÁI GÌ?

Hãy bắt đầu từ những "nỗi đau", những khó khăn nhất của chính mình. Tận dụng tốt những "lợi thế", "cơ hội" để chuyển đổi số nhanh, hiệu quả.

CDS bắt đầu từ cái gì?

Tầm nhìn: Chương trình Chuyển đổi số quốc gia Quyết định số 749/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ

Chuyển đổi số theo các trụ cột

- Chính phủ số
- Kinh tế số
- Xã hội số

Một số mục tiêu lớn

Chính phủ số	Kinh tế số	Xã hội số
- 80% DVC mức 4, mobile	- Kinh tế số 20% GDP	- Cấp quang: 100% xã, 80% gia đình
- 90% hồ sơ điện tử cấp Bộ, tỉnh	- Tỷ trọng kinh tế số lĩnh vực 10%	- Phổ cập 4G/5G và smartphone
- 80% hồ sơ điện tử cấp huyện	- Năng suất lao động tăng 7%	- Thanh toán điện tử: 50%
- 60% hồ sơ điện tử cấp xã	- Việt Nam: Top 50 IDI	- Việt Nam: Top 30 GCI
- 100% CSDL QG hoàn thành	- Việt Nam: Top 50 GCI	
- 50% kiểm tra trực tuyến	- Việt Nam: Top 35 GII	
- Việt Nam: Top 70 EGD		

Quyết định 749/QĐ-TTg chỉ rõ các trụ cột trong CDS quốc gia

giảng dạy được hỗ trợ bằng AI, học sinh được hỗ trợ tự học, cá thể hóa theo trình độ, năng lực.

4. Để thích ứng với biến đổi khí hậu thì cần tối ưu hoá quản lý tài nguyên, dùng dữ liệu số giúp tính toán tối ưu từ đó cân bằng giữa khai thác và phục hồi tài nguyên. Chuyển đổi số không những giúp tối ưu hoá tài nguyên mà quan trọng là CDS tạo ra tài nguyên mới là dữ liệu, dữ liệu là đất đai mới, càng CDS thì càng tạo ra nhiều dữ liệu. Từ xưa đến nay, con người mới chỉ khai thác tài nguyên chứ cơ bản chưa sinh ra tài nguyên mới.

5. Nhân lực số là thách thức không chỉ với các nước đang phát triển mà cả với các nước đã phát triển. Các nước phát triển như Mỹ cũng thiếu nhân lực cho CDS và đang thu hút nhân lực số của các nước đang phát triển. Vùng nên cân nhắc chọn CDS lĩnh vực giáo dục, đào tạo là ưu tiên số 1 để phát triển nhanh nhân lực số. Cho phép, thúc đẩy đại học số.

Đại học số không cần nhiều giảng đường, giáo viên. Đại học số thì sinh viên vẫn ở nhà, vẫn cây cối giúp bố mẹ và vẫn học đại học. Đại học số thì nhiều người có thể học đại học. Đại học số có thể giúp giải quyết bài toán thiếu nhân lực số; Đào tạo lại, đào tạo nâng cao về kỹ năng số thông qua các nền tảng đào tạo trực tuyến đại trà (MOOC). Đây là các nền tảng đào tạo số chất lượng cao, người học tự học, tự thi và được cấp chứng chỉ.

Những bài toán và lời giải nêu trên là đại cương để chính quyền các tỉnh vùng ĐBSCL, các doanh nghiệp công nghệ số, các nhà khoa học tiếp tục nghiên cứu, tìm hiểu và đặc biệt là cá thể hoá cho từng trường hợp cụ thể, có như vậy CDS mới trở thành toàn dân, phục vụ cho sự phát triển toàn diện, nhanh và bền vững.

Xin giới thiệu một số hình ảnh trong bài tham luận tại hội thảo của Cục Chuyển đổi số Quốc gia "Nền tảng chính sách, thể chế thúc đẩy chuyển đổi số ở ĐBSCL" để hiểu thêm ý kiến của lãnh đạo Bộ TT&TT. ●